

YAŞADIĞIMIZ İLİN GÖRECELİ KONUMU

Dünyada neredesin?

Coğrafi konum:

.Dünya üzerindeki herhangi bir noktanın yerini belirlemek için kullanılan kavramdır.

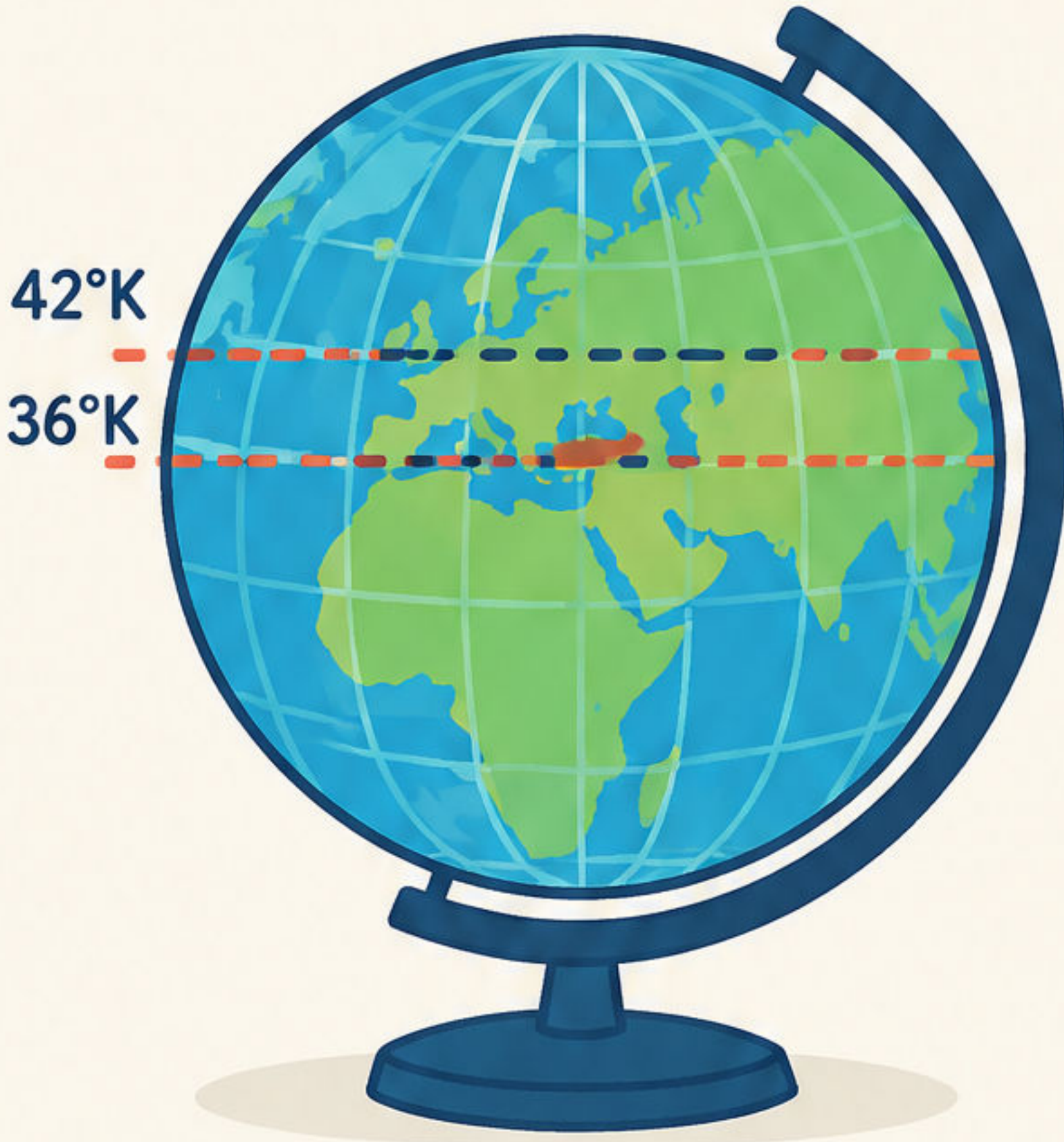
Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme.

MUTLAK KONUM MU, GÖRECELİ KONUM MU?

TÜRKİYE'NİN KONUMU

MUTLAK (MATEMATİK) KONUM

- Enlem ve boylamla belirlenir.
- Koordinatlarla ifade edilir.
- Hiçbir zaman değişmez; sabittir.
- **Örnek:** Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasındadır.

GÖRECELİ (ÖZEL) KONUM

- Çevresindeki yerlere göre tarif edilir.
- Komşu, dağ, deniz, nehir, yol gibi özelliklerle anlatılır.
- Zamanla değişebilir.
- **Örnek:** Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrilidir.

SINAV İPUCU

Mutlak konum, koordinatlarla belirlenir ve değişmez.

Göreceli konum ise çevresel özelliklere göre tarif edilir ve zamanla değişebilir.

GÖRECELİ KONUM NASIL BELİRLENİR?

Bir ilin göreceli konumunu tarif ederken çevresindeki ve kendine özgü özelliklerini kullanırız.

1 KOMŞU İLLER / ÜLKELER

Edirne'nin batısında Yunanistan ve Bulgaristan vardır.

2 YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ

Ağrı'da Ağrı Dağı bulunur.

3 SU KAYNAKLARI

Van'ın Van Gölü'ne kıyısı vardır.

4 ULAŞIM YOLLARI

Mersin'in uluslararası ticaret limanı vardır.

5 YER ALTI / ÜSTÜ KAYNAKLARI

Zonguldak'ta taş kömürü çıkarılır.

6 TARİHİ / DOĞAL GÜZELLİKLER

Denizli'de Pamukkale Travertenleri bulunur.

GÖRECELİ KONUM NEDEN DEĞİŞEBİLİR?

Mutlak konum değişmez; fakat çevre değiştikçe göreceli konum değişebilir.

ÖRNEK 1: Okulun Konumu

ÖNCE

Okul, belediyenin doğusundaki boş arsanın yanında.

SONRA

Okul, hastanenin batısında.

ÖRNEK 2: Köprü ve Ulaşım

Köprü yapılıncı iki yakanın ulaşım bağlantısı değişti.

SONUÇ: NEDEN – SONUÇ İLİŞKİSİ

Yeni yol / köprü / bina

ulaşım ve çevre
değişir

göreceli konum
farklı tarif edilir.

Sence yeni bir metro hattı
bir şehrin göreceli konumunu
nasıl etkiler?

GÜNLÜK HAYATTA GÖRECELİ KONUM

Adres sorarken:

Marketten sağa dön,
caminin karşısındaki apartman.

Yolculukta:

Ankara 120 km,
Konya 85 km.

Buluşma yeri tarifinde:

Parkın kuzeyinde,
kütüphanenin yanında bekliyorum.

Navigasyonda:

Harita uygulaması anlık
konumumuzu ve yolları gösterir.

KONUMU BULMA ARAÇLARI

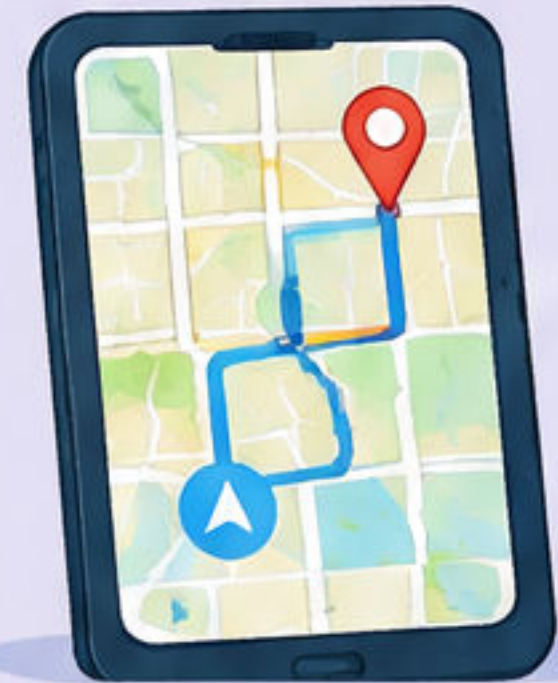
Türkiye haritası

komşular, dağlar,
denizler

Dünya haritası / küre

dünyadaki yerimiz

Navigasyon

anlık konum ve yol

Göreceli konum, çevremizdeki yerlere göre
nerede olduğumuzu anlatır.

FİZİKİ HARİTALARIN RENK SIRRI

Fiziki haritalarda renkler, yeryüzünün yükselti ve şekil özelliklerini gösterir.

MAVİ

— deniz, göl ve akarsular

YEŞİL

— deniz seviyesine yakın alçak alanlar ve ovalar

SARI

— orta yükseklikteki alanlar, yaylalar ve platolar

KAHVERENGİ

— yüksek ve dağlık alanlar

BEYAZ

— 2500 metreden yüksek, kalıcı kar ve buzullar

SINAV TUZAĞI:

Fiziki haritada yeşil renk orman değil, alçak ovaları gösterir.

FARKLI İLLERİN GÖRECELİ KONUMU

ANKARA

- Başkenttir;
- 7 ile komşudur;
- Anıtkabir ve TBMM burada bulunur.

İSTANBUL

- Asya ve Avrupa'da toprağını vardır;
- İstanbul Boğazı, Karadeniz ve Marmara Denizi'ne kıyısı vardır.

ANTALYA

- Akdeniz kıyısında, Torosların güneyindedir;
- yaz turizmi gelişmiştir.

KONYA

- Türkiye'nin en büyük yüz ölçümlü ilidir;
- Konya Ovası ve Çatalhöyük burada bulunur.

EDİRNE

- Yunanistan ve Bulgaristan'a sınırdır;
- Avrupa'ya kara ve demir yolu bağlantısı sağlar.

Başkent

Boğaz

Deniz

Dağ

Ova

Sınır Kapısı

ETKİNLİKLER VE SINAV TAKTİKLERİ

1 MUTLAK MI, GÖRECELİ Mİ?

1 Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasındadır. ____

2 Antalya'nın kuzeyinde Toroslar vardır. ____

3 Edirne, Yunanistan ve Bulgaristan'a sınırdır. ____

4 İstanbul 41° kuzey, 29° doğu boylamındadır. ____

5 Mersin'in uluslararası ticaret limanı vardır. ____

6 Yeni köprü yapılıncaya göre göreli konum değişti. ____

2 KAVRAMLARI HATIRLAYALIM

Coğrafi konum

Dünya üzerindeki yerimizi belirler.

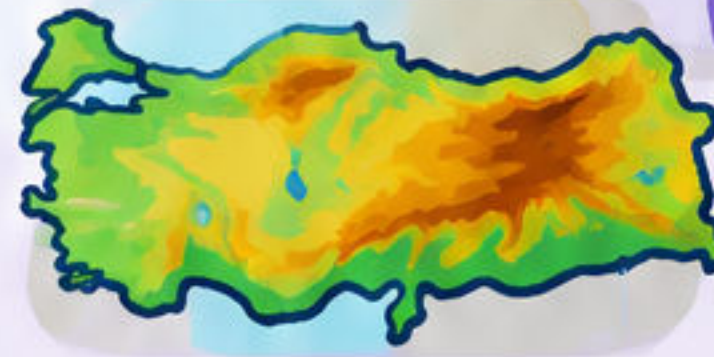
Mutlak konum

Enlem ve boylamla belirlenir; değişmez.

Göreceli konum

Çevremizdeki yerlere göre tarif edilir; değişebilir.

Fiziki harita

Yeryüzü şekillerini renklerle gösterir.

3 AKLINDA KALSIN!

Koordinat varsa **MUTLAK**.

Komşu, dağ, deniz, yol varsa **GÖRECELİ**.

Zamanla değişiyorsa **GÖRECELİ**.

Benim ilim: ____

Göreceli konumu: ____